

Информация относно управлението на риска на НДФ „Актива“, подлежаща на разкриване съгласно изискванията на чл. 166 ал. 6 от Наредба№ 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

I. Въведение

„Актива Асет Мениджмънт“ АД е управляващо дружество (УД) със седалище гр. София, бул. Христофор Колумб 43, притежава лиценз № 58-УД/25.07.2017 г., издаден от Комисията за финансов надзор (КФН). Предметът на дейност дружеството обхваща:

1. управление на инвестициите;
2. администриране на дяловете, включително правни услуги и счетоводни услуги във връзка с управление на активите, искания за информация на инвеститорите, оценка на активите и изчисляване цената на дяловете, контрол за спазване на законовите изисквания, управление на риска, водене на книгата на притежателите на дялове, в случаите на извършване на дейност по управление на колективна инвестиционна схема с произход от друга държава членка, разпределение на дивиденди и други плащания, издаване, продажба и обратно изкупуване на дялове, изпълнение на договори, водене на отчетност;
3. маркетингови услуги.

УД „Актива Асет Мениджмънт“ АД предоставя и следните допълнителни услуги:

1. управление на дейността на национални инвестиционни фондове;
2. управление в съответствие със сключен с клиента договор на портфейл, включително портфейл на предприятие за колективно инвестиране, включващ финансови инструменти, по собствена преценка, без специални нареждания на клиента;
3. инвестиционни консултации относно финансови инструменти;
4. съхранение и администриране на дялове на предприятия за колективно инвестиране.

От 20.01.2022г. УД „Актива Асет Мениджмънт“ АД притежава Лиценз за извършване на дейност по управление на алтернативни инвестиционни фондове по чл. 198, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ, както следва:

- управление на портфейл;
- управление на риска;

и на допълнителните услуги в случаите на колективно управление на алтернативни инвестиционни фондове по чл. 198, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ, както следва:

- административни функции: правни и счетоводни услуги във връзка с управлението на фондовете, отговори на искания за информация от инвеститорите, оценка на портфейла и определяне стойността на дяловете или акциите на управляваните фондове, контрол за спазване на нормативните изисквания, водене на книгата на притежателите на дяловете или акциите в случаите на управление на алтернативни инвестиционни фондове с произход от друга държава, разпределение на дивиденди и други плащания, издаване и обратно изкупуване на дяловете или акциите, изпълнение на договори, водене на отчетност;

- маркетингови услуги във връзка с дяловете или акциите на управляваните алтернативни инвестиционни фондове.

След извършени оценка, контрол и преглед по чл. 166 ал. 7 от Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

(Наредба № 44) и на основание чл. 16б, ал. 9 от Наредба № 44 УД „Активна Асет Мениджмънт“ АД разкрива публично следната информация:

II. Информация относно целите и политиката във връзка с управлението на рисковете поотделно за всеки риск:

1. Политики и процедури за управление на различните видове риск

При осъществяването на стопанската си дейност във връзка с управлението на инвестициите, съобразявайки се с разпоредбите на Закона за дейността на колективните инвестиционните схеми и на другите предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) и актовете по прилагането му, УД „Активна Асет Мениджмънт“ АД ежедневно открива, анализира, класифицира и противодейства на разнообразни видове риск. В това отношение дружеството е приело различни процедури за управлението и минимизирането на неблагоприятните ефекти от различните видове риск, на който е изложено, вземайки предвид предизвикателствата на пазара и интересите на инвеститорите, с цел обезпечаване на стабилното му ръководство и функциониране. УД „Активна Асет Мениджмънт“ АД определя следните категории риск в практиката си и във връзка с управляваните от него национални договорни фондове:

Пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са:

1. Лихвен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради изменение на нивото на лихвените проценти.

Управляващото дружество измерва лихвения риск чрез изчисляването на дюрацията. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти. УД използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск, свързан с всяка ценна книга, базирана на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации. УД прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на лихвения риск.

2. Валутен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или евро.

Управляващото дружество измерва валутния риск за всяка валута, различна от лев и евро, прилагайки краткосрочна и дългосрочна стратегия.

3. Ценови риск, свързан с инвестиции в акции или други дялови ценни книжа - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Управляващото дружество прилага краткосрочна стратегия за управление на ценовия риск като измерва и анализира получените резултати чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

1. Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
2. β -коефициента към индексите на съответните пазари;

Кредитен риск – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. УД разглежда три основни вида кредитен риск:

1. Контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки. Експозицията на Фонда към насрещната страна по сделка с извънборсово търгувани деривативни инструменти може да бъде намалена като се използва обезпечение, което трябва да бъде достатъчно ликвидно. Обезпечението е ликвидно, ако то може да бъде продадено на цена, която е близка до неговата оценка преди момента на извършване на продажбата.

2. Сетълмент риск е рискът, възникващ от възможността взаимните фондове да не получат насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като те са изпълнили задълженията по дадени сделки към този контрагент. УД измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

3. Инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. УД извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:

- 3.1. Финансовите отчети на емитента;
- 3.2. Капиталовата структура на емитента;
- 3.3. Обезпечението на емисията, в случаите когато емисията е обезпечена;
- 3.4. Управлението и репутацията на емитента.

Лимитите за сделки и нивата на риск, свързани с кредитния риск, се одобряват и преразглеждат на годишна база от Съвета на директорите на УД или когато е наложително - по предложение на отдел „Управление на риска“.

Операционен риск – възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск;

Оперативните рискове могат да бъдат:

1. Вътрешни – свързани с организацията на работата на Управляващото Дружество във връзка с управлението на фондовете. Вътрешните оперативни рискове се състоят без да се ограничават до:

а. *Рискове, свързани с персонал* – рисковете от загуби, свързани с възможността от грешки, недобронамереност, недостатъчна квалификация, неблагоприятни изменения в трудовото законодателство;

б. *Технологичен риск* – рискът, свързан със загуби, обусловени от несъвършенството на използваните технологии – неадекватност на провежданите операции, липса на прецизност на методите на обработка на данните, ниско качество на използваните данни.

2. Външни – свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на управляващото Дружество във връзка с управлението на фондовете. Външните оперативни рискове се състоят (без да се ограничават) до:

а. *Риск на обкръжаващата среда* – рискът, свързан с възможните загуби, свързани с изменения в средата от нефинансов характер, в която оперират фондите - изменения в законодателството, политически изменения, изменения в данъчната система.

б. *Риск от физическо вмешателство* – рисковете асоциирани със загуби, в следствие на непосредствено физическо вмешателство в дейността на фондовете – грабеж, терористичен акт, непозволено проникване в информационната система на фондовете или управляващото дружество.

Оценката на оперативните рискове, свързани с дейността на фондовете, се извършва от отдел „Управление на риска“. Служителите, работещи в управляващото дружество оказват пълно съдействие на отдел „Управление на риска“.

Ликвиден риск – възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

УД анализира ликвидния риск на база исторически данни за входящи и изходящи парични потоци, свързани с дейността на фондовете.

УД следи стриктно ликвидните средства в портфейла на фондовете да не спадат под определения в Правилата им минимален праг.

Риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

При осъществяване на своята дейност УД спазва стриктно предвидените инвестиционни ограничения в ЗДКИСДПКИ, Наредба № 44 и Правилата за оценка и управление на риска на фондовете. При нарушение на инвестиционните ограничения по причини извън контрола на фондовете или в резултат на упражняване на права за записване, те приоритетно привеждат активите си в съответствие, като отчитат интересите на притежателите на дялове. Фондовете надлежно уведомяват и КФН в законоустановения срок във връзка с извършените нарушения, като предоставят информация за причините за възникването им и за предприетите мерки по отстраняването им.

2. Структура и организация на звеното за управление на риска

Организационната структура в управляващото дружество, свързана с управлението на риска е триизмерна:

1. Съвет на директорите.
2. Изпълнителен директор и други лица, разполагащи с представителна власт.
3. Служители, работещи по договор в отдели на Управляващото Дружество, а именно:
  - 3.1. Отдел „Управление на риска“;
  - 3.2. Отдел „Нормативно съответствие“;
  - 3.3. Отдел “Бек офис“;
  - 3.4. Отдел “Счетоводство”.

Отдел „Управление на риска“ действа независимо от другите звена в Управляващото Дружество, отчита се пряко пред управителния орган и има следните функции:

1. Разработва и прилага системата за управление на риска.

2. Изпълнява правилата и процедурите по управление на риска;
  3. Гарантира съответствието с одобрената вътрешна система за ограничаване на риска на фондовете, включително с нормативно определените лимити за стойността на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна.
  4. консултира Съвета на директорите относно определянето на рисковия профил на фондовете;
  5. докладва редовно пред Съвета на директорите и на Изпълнителния директор и други лица, притежаващи представителна власт, когато е приложимо, относно:
    - а) съответствието между текущото ниво на риск, на което са изложени управляваните от него фондове и одобрените рискови профили на тази схема;
    - б) съответствието на фондовете с вътрешните им системи за ограничаване на риска;
    - в) адекватността и ефективността на процеса за управление на риска и по-специално показващ дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случаите, когато са констатирани недостатъци;
  6. докладва редовно пред Изпълнителния директор и другите лица, притежаващи представителна власт, представяйки текущото ниво на риск, на което са изложени фондовете и за текущите или предвиждани нарушения на ограниченията, като по този начин се осигурява предприемането на навременни и подходящи действия;
  7. извършва преглед и подпомага организацията и процедурите за оценка на извънборсовите деривативи.
- Служителите от отдел „Управление на риска“ трябва да притежава подходяща квалификация за изпълнение на възложените му дейности.

3. Обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска

За оценката и управлението на основните видове риск, съответните отдели използват следните методи: метода на дюрацията (лихвен риск); историческа волатилност на валутния курс (валутен риск); стандартното отклонение на възвращаемостта на съответната акция, β -коефициентът към индексите на съответните пазари, стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите; анализ на структурата на актива и пасива по видове и матуритет, ежедневно следене на входящите и изходящите парични потоци, поддържане на оптимален размер на парични средства и други ликвидни активи с цел посрещане на задълженията на дружеството (ликвиден риск); качествен и количествен кредитен анализ на базата на финансовите отчети, капиталовата структура, репутацията на емитента и обезпечението на емисията, диверсификация на портфейла от акции и облигации (кредитен риск), ежедневно наблюдение и контрол на размера на отделните експозиции в съответствие с изискванията на чл. 186 и чл. 187 от ЗДПКИСДПКИ (риск от концентрация).

Рискът се оценява и управлява както на ниво отделна експозиция, така и на портфейла като цяло. Управляващото дружество извършва оценка на честотата на възникване и степента на въздействие на възникналите в миналото събития от оперативен характер и внедрява адекватни контролни процедури по отношение на всяка една дейност на управляващото дружество и оценява тяхната ефективност (операционен риск).

4. Политики за хеджиране на риска чрез деривативни финансови инструменти и неговата редукция, както и политиките и процедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска

При хеджиране на активите на Фонда с деривативни финансови инструменти Управляващото Дружество се съобразява с ограничението, че стойността на базовия актив на всяка отделна хеджираща позиция може да превишава стойността на актива към момента на сключване на сделката, който Фонда притежава в портфейла си.

Размерът на позициите в деривативни финансови инструменти, в които управляващото дружество инвестира за сметка на Националния договорен фонд с цел управление на риска зависят от ефективността на хеджирането.

Размерът на позицията в деривативни инструменти се определя от следните основни принципи:

1. Основен фактор, който определя ефективността на хеджиращите сделки е избора на хеджиращ инструмент с базов актив или активи, които осигуряват най-добра корелация между цената на хеджиращия инструмент и цената, която стои в основата на съответния риск, който се хеджира.

2. Хеджирането се счита за високоефективно, ако в началото и по време на неговото съществуване се очаква измененията в справедливата стойност или паричните потоци на хеджирания актив да бъдат почти напълно компенсирани посредством измененията в справедливата стойност и паричните потоци на хеджиращия инструмент, а конкретните резултати са в рамките на 80-125 %.

При управление на активите на Националния договорен фонд, управляващото дружество ежедневно следи и оценява ефективността на хеджирането, като прилага принципите на МСФО 9.

III. Информация относно използваните методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода за измерване.

Използваните от УД методи за оценка на отделните видове рискове са оповестени в т. 1 от настоящия документ. При прилагане на методите за измерване на риска се вземат предвид следните вътрешни и външни показатели: пазарни цени на финансовите инструменти; пазарна стойност на индекси; количество притежавани активи от съответния вид; дата на падеж, чиста цена и размер и честота на купонните плащания на дълговите финансови инструменти; валутни курсове; размер на активите и пасивите на Фонда по срочност и видове; финансови отчети на компаниите емитенти на съответните финансови инструменти и др.

гр. София

31.01.2023 год.